

under vi nu have levet i snart hundrede Aar, har efter min Mening været saa humant og har forstaaet sin Opgave saaledes, at det netop har ydet Lærerne Frihed til Udvikling under Arbejdet. Jeg kan derfor ikke være med til med haard Haand at bryde Staven over det nuværende Tilsyn. Vi maa huske paa, at det netop er under et saadant Tilsyn, at vor Folkeskole er vokset saa stærkt frem og har gjort saa umaadelige Fremskridt, som sket er. I og for sig vil jeg ikke have noget imod at blive staaende ved det nuværende Tilsyn, men der er kommet stærke Krav frem om en Forandring deri, Krav, som ganske vist ikke ere komne fra Befolkningen og heller ikke, kan jeg gerne sige, fra Landsbylærerne, om end maaske enkelte af dem ønske at agere med i Musikken der, men fra Købstadlærerne. Nu kunne vi, efter at disse Krav ere komne frem, neppe undlade at gøre noget for at forbedre det nuværende Tilsyn. Og saa vil jeg gerne have Lov til at sige her, selv om det maaske ikke er vel hørt af alle, at vi ikke i det Herrens Aar 1912 kunne gaa til en Ændring i vort Skoletilsyn uden at tage Sagskundskaben eller Fagkundskaben, eller hvad man nu vil kalde det, med i denne Tjeneste. Man kan ikke skyde det fra sig ved at sige: Vi have ingen Brug derfor. Jeg ved vel, at Amtskonsulenten ikke har vundet synderlig Gunst her i Tinget, og jeg kan tilføje, at han aldeles ingen Gunst har vundet hos mig. Jeg nærer meget snarere Frygt for ham end noget Haab til ham. Jeg ved vel, at han, som det saa kønt hedder, skal være vejledende; men jeg frygter for, at hans Gerning netop overfor de yngre Lærere let kan give sig Udslag i, at det hele bliver uniformeret. Det er, som det er sagt, utænkeligt, at han ikke skulde bære det frem, som han mener er det bedste.

Den højtærede Ministers Direktionskonsulent har ikke faaet nogen mild Medfart her i Tinget, og det kan jeg egentlig udmærket godt forstaa. Jeg er heller ikke nogen Tilhænger af ham. Jeg kan egentlig ikke forstaa, hvad han skal udrette. I et bestemt Tilfælde skal han høres, nemlig naar det gælder Undervisningsplanen, men ellers kan Skoledirektionen høre ham, om den har Lyst, eller lade være. Og hører den ham, kan den lægge hans Erklæring til Side uden at tage Hensyn dertil. Jeg tror, det vil blive meget vanskeligt at faa en dygtig Lærer til at træde ind i den Stilling, og en mindre dygtig have vi slet ingen Brug for paa denne Plads. Jeg vil føje til, at jeg vilde ønske, der ikke

var nogen Lærer, der vilde tage imod en saadan Post. Han er bleven sat ind for at give Skoledirektionen det pædagogiske Tilsnit, som den ifølge sin Sammensætning ellers mangler. Provsten er jo ikke Pædagog og de to valgte Medlemmer heller ikke, derfor kan det være paa sin Plads, at Skoledirektionen faar en saadan Tilgift af pædagogisk og skoleteknisk Viden, men hvorfor i Alverden saa ikke sætte denne Mand paa en Plads, hvor han sidder med Rette? Hvorfor ikke gøre ham til Medlem af Skoledirektionen? Men samtidig med dette Ønske vil jeg sige, at jeg ønsker, at Skoledirektionen blev udvidet til 5 Medlemmer i Stedet for, at der er foreslaaet 3. Jeg ønsker nemlig, at de valgte Medlemmer altid skulle være i Stand til at være Flertal. Derved vil Direktionen kunne have den fornødne pædagogiske Indsigt til Raadighed, og Læreren vil kunne deltage i Skoledirektionens Møder. Jeg kan ikke se andet end, at det er den eneste sikre Maade at løse dette Spørgsmaal paa. Jeg tænker mig, at han skulde vælges paa samme Maade, som Ministeren har foreslaaet, at de 3 Medlemmer i Skoleraadet skulde vælges af samtlige Lærere i Provstiet. Han skulde altsaa sidde der som en Repræsentant ikke for Lærerne, men for Skolen. Derimod kan jeg ikke med min bedste Villie forstaa, hvad Ærinde de 3 Lærere have i den bevilgende Myndighed, Skoleraadet. Nu ved jeg vel, at det behøver ikke nødvendigvis at være 3 Lærere. Lærerne have Lov til at vælge 3 Mænd, og de kunne ogsaa vælge Mænd udenfor Lærerstand. Men jeg tvivler ikke om, at i de 99 af 100 Tilfælde vil der blive valgt 3 Lærere.

Det glædede mig at høre det ærede Medlem fra Bjerre (Jørgen Jensen), da han holdt det Foredrag, hvormed denne Forhandling aabnedes. Han udtalte følgende Ord, ganske vist vage, men hvori der dog skjuler sig noget, som jeg haaber gaar i den Retning, jeg har nævnt: „Jeg forstaa, at man i Lærerkredse har ønsket en Repræsentation i en Overinstans, som har med Skolevæsenet at gøre. Om her er valgt den heldigste Form ved, at der gives dem en Repræsentation i en bevilgende Overinstans, er et Spørgsmaal, som kan nærmere overvejes“. Jeg læser i disse Linier, om ikke just en Tilslutning til min Tanke, saa alligevel noget, der peger i den Retning. Det forekommer mig, at det eneste, der kan anføres mod dette, er, at en Lærer siddende i Skoledirektionen med Medlemsret kunde faa Kaldsmyndighed overfor sine Kolleger. Men i det Øjeblik, Skoledirektionen udvides til 5 Medlemmer, sidder han